

EAPC - Novetats en matèria de Seguretat Social

Seguretat Social dels treballadors desplaçats

22-06-2017

En el *Butlletí Oficial de l'Estat* de 27 de maig de 2017 s'ha publicat el [Reial decret llei 9/2017](#), de 26 de maig, pel qual es transposen directives de la Unió Europea en els àmbits financer, mercantil i sanitari, i sobre el desplaçament de treballadors. Entre altres normes, aquest Reial decret llei modifica la [Llei 45/1999](#), de 29 de novembre, sobre el desplaçament de treballadors en el marc d'una prestació de serveis transnacional. És, per tant, un bon moment per recordar aquesta normativa en relació amb les obligacions i els drets relatius a aquests treballadors en matèria de Seguretat Social.

Cal començar assenyalant que aquesta normativa és aplicable a les empreses establertes en un Estat membre de la Unió Europea o en un Estat signatari de l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu que desplacen temporalment els seus treballadors a Espanya en el marc d'una prestació de serveis transnacional, amb exclusió de les empreses de la marina mercant respecte del seu personal navegant. En el [Criteri tècnic 97/2017](#) de la Direcció General de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, es determina l'abast de les obligacions en matèria de Seguretat Social, d'acord amb el que estableixen els [reglaments comunitaris 883/2004, de 29 d'abril, i 987/2009, de 16 de setembre](#).

Com a regla general, l'article 11 del Reglament comunitari 883/2004 estableix que les persones que exerceixin una activitat per compte propi o aliè en el territori d'un Estat membre estan subjectes a la legislació d'aquest en matèria de Seguretat Social, i això amb independència del seu lloc de residència. No obstant això, l'article 12 de l'esmentat Reglament comunitari estableix excepcions a aquesta regla quan es tracta de desplaçaments de caràcter temporal, de manera que en aquests casos el treballador desplaçat segueix subjecte a la normativa de l'Estat des del qual es produeix el desplaçament, i no a la de l'Estat de destinació. La condició perquè operi aquesta excepció és que la durada prevista per al desplaçament no excedeixi de 24 mesos i que el desplaçat no sigui enviat en lloc d'una altra persona enviada anteriorment.

A la pràctica, per mantenir l'aplicació de la normativa de l'Estat d'establiment en els desplaçaments transnacionals temporals, l'empresa que fa el desplaçament ha d'emplenar el Certificat de legislació aplicable, model A1, que ha d'emetre la institució de la Seguretat Social de l'Estat d'establiment. En el cas que el desplaçament es faci des de l'Estat espanyol, aquesta

institució és la Tresoreria General de la Seguretat Social. Aquests formularis, un cop emesos, són vinculants per a tots els estats membres, de manera que únicament la institució que l'ha emès pot retirar-lo, ja sigui per iniciativa pròpia o a instàncies d'un altre Estat membre, quan per exemple la Inspecció de Treball i Seguretat Social hagi pogut comprovar la inexactitud dels fets que van donar lloc a l'emissió del model A1. En el cas de l'Estat espanyol, amb caràcter general la sol·licitud d'un desplaçament s'ha de fer amb anterioritat a la data d'inici del desplaçament i s'ha d'efectuar, en tots els casos, amb el [model TA.300](#) (sol·licitud d'informació sobre la legislació de Seguretat Social aplicable). L'organisme competent ha d'emetre, si escau, el Certificat de legislació aplicable, formulari A1.

Finalment, cal assenyalar que, com hem vist, en matèria de Seguretat Social s'aplica un límit de durada temporal del desplaçament de dos anys, que pot ser ampliat si es donen determinades condicions. No obstant això, no hi ha un límit màxim de durada del desplaçament ni en la [Directiva 96/71](#) ni en la Llei 45/1999, que la transposa, que únicament exigeixen que el desplaçament tingui caràcter temporal. Per tant, en aquests desplaçaments temporals, i sempre que el treballador compti amb el corresponent model A1, s'ha d'aplicar la normativa de la Seguretat Social de l'Estat d'origen, i no la de l'Estat en què s'està portant a terme la prestació de serveis.

Jorge Pérez Pérez

Doctor en dret. Delegat de la DE de la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Professor UAB.
Director del Postgrau en Ocupació